

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	2025-048087
Uw kenmerken:	-	Contact:	Dhr. A.N. Kazen
Bijlagen:	-	Telefoonnr.:	0180 451413
		Team:	Ontwikkeling, leefomgeving en regio
		Datum:	4 juli 2025

Betreft: Stand van zaken dossier Chemours en PFAS en afdoening raadstoezeggingen ID 3757 en 3758

Geachte raadsleden,

Op 25 augustus 2023 is uw raad geïnformeerd over het verzenden van een aansprakelijkheidsstelling en stuitingsbrief aan DuPont/Chemours en haar rechtsoptvolgers (hierna Chemours). Op 31 mei 2024 bent u geïnformeerd over onze stap om in gesprek te gaan met Chemours over een vervolg en informeerden we u ook breder over de stand van zaken met betrekking tot het PFAS dossier. We verwijzen dan ook naar deze raadsinformatiebrieven voor meer achtergrondinformatie. Met voorliggende raadsinformatiebrief willen we u inzicht geven in de actuele situatie.

1. Vervolg aansprakelijkheidsstelling en gesprekken met Chemours

Achtergrond en context

De uitstoot van PFAS door Chemours als ook de maatschappelijke onrust die dit in Ridderkerk en omliggende gemeenten veroorzaakt, hebben geleid tot twee sporen van aanpak door de gemeente: het juridische spoor en het gespreksspoor.

- Het juridische spoor is op 25 augustus 2023 in gang gezet, toen we Chemours aansprakelijk stelden voor de schade als gevolg van PFAS-uitstoot. Dit spoor loopt nog steeds en blijft een belangrijk traject.
- Parallel hieraan startten wij een dialoog met Chemours om te proberen de maatschappelijke onrust weg te nemen en Chemours de gelegenheid te bieden om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Op 31 mei 2024 stuurden wij een brief aan Chemours met het verzoek om in gesprek te gaan over de maatschappelijke zorgen rondom PFAS. Op 9 september 2024 vond een eerste gesprek plaats met de directie van Chemours. Tijdens deze bijeenkomst werden standpunten uitgewisseld en spraken we af dat Chemours een plan van aanpak zou opstellen om de maatschappelijke zorgen te adresseren.

Toelichting op proces

Chemours presenteerde in december 2024 een eerste versie van hun plan. Dit plan was gericht op het organiseren van twee bijeenkomsten in Ridderkerk, voor inwoners en maatschappelijke organisaties. Tijdens het tweede overleg hebben we met elkaar besproken hoe dit plan van aanpak verbeterd kan worden, zodat het aansluit bij de doelen van zowel gemeente als Chemours. Als gemeente hebben we hierbij geadviseerd over een passende opzet van de bijeenkomsten, juiste locaties en uitnodigingsbeleid.

Veel van deze adviezen zijn overgenomen in een tweede versie van het plan van aanpak dat is besproken in maart 2025. Echter hebben we ook moeten vaststellen dat het plan nog onvoldoende gericht was op het belangrijkste doel: het wegnemen van de maatschappelijke onrust bij onze inwoners.

Daarnaast constateerden we dat de gespreksmethodiek van Chemours onvoldoende spreektijd bood voor inwoners om hun zorgen te uiten en dat de gewenste aanmeldplicht drempelverhogend kon werken. De meest belemmerende factor was echter dat het voorstel van Chemours vooral gestoeld was op het ophalen van vragen en zorgen, maar dat een concrete uitwerking van eventuele vervolgstappen ontbrak. De directie van Chemours wilde hierop geen toezeggingen doen.

Tijdens dit overleg in maart hebben we nogmaals expliciet gevraagd of Chemours concrete acties wilde uitvoeren, als hierom gevraagd zou worden door inwoners (bijvoorbeeld het uitvoeren van een bodemonderzoek op een moestuincomplex om te achterhalen of er te hoge concentraties PFAS in de grond zitten). We hebben daarbij ook voorgesteld om te starten met een pilotproject aan de oostzijde van Ridderkerk (geografisch gezien op de kortste afstand van Chemours), vanuit een worstcase benadering.

In mei 2025 heeft het laatste overleg met Chemours plaatsgevonden, waarbij de directie een reactie heeft gegeven op onze voorstellen. Chemours heeft ons op dat moment laten weten geen concrete acties te willen verbinden aan de bijeenkomsten. Chemours ziet vooralsnog geen grond voor het uitvoeren van onderzoek. Chemours is van mening dat reeds uitgevoerd onderzoek duidelijk maakt dat in onze gemeente geen problemen te verwachten zijn. Echter houden de uitgevoerde onderzoeken op bij de grens van het werkgebied van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In onze gemeente is nog geen onderzoek uitgevoerd. Dat maakt dat de stelling van Chemours geen stand houdt.

Opschorten proces

We zijn teleurgesteld over de reactie van Chemours en hadden de hoop dat ze de handreiking, die Chemours eerder deed, in gezamenlijkheid en serieus wilde oppakken. We zijn van mening dat er onvoldoende voortgang werd geboekt. Er bleef een substantieel verschil tussen de doelstellingen van Chemours en die van ons. Daarnaast ontbrak naar ons oordeel de intrinsieke motivatie bij Chemours om verantwoordelijkheid te nemen voor de maatschappelijke zorgen. De voorgestelde plannen bleven herhalingen van eerdere voorstellen en toonden geen gevoel van urgentie.

Gezien het gebrek aan voortgang en het niet bereiken van een gemeenschappelijk doel hebben wij besloten om het gespreksspoor met Chemours op te schorten. Dit besluit is aan Chemours gecommuniceerd. Daarbij is van beide zijden aangegeven dat we de deur niet sluiten, maar indien mogelijk en indien nodig met elkaar in gesprek willen blijven.

Vervolg

Wij blijven ons inzetten op het juridische spoor. De aankomende periode zullen wij de juridische mogelijkheden verder onderzoeken en zullen dit naar u terugkoppelen indien daar aanleiding toe is. Het uitzoeken van de mogelijkheden zal ambtelijke inspanningen vergen en mogelijk ook financiële middelen.

2. Pro-forma bezwaar 'Plan van aanpak moestuinen'

Na de tussenuitspraak van de rechter van 27 september 2023 (ECLI:NL:RBROT:2023:8987) hebben de gemeenten Dordrecht, Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht samen met het bedrijf Chemours Netherlands B.V. een onafhankelijk projectbureau aangesteld om de vervuiling van PFOA in moestuinen aan te pakken: projectbureau Moestuinherstel. De partijen willen bereiken dat moestuinders weer veilig en zonder beperkingen gewassen uit eigen tuin kunnen eten.

Om dit doel te bereiken is een 'Plan van aanpak Moestuinen - nadere detaillering' opgesteld. Dit plan van aanpak is op 27 november 2024 ingediend door het projectbureau bij de bevoegde gezagen provincie Zuid-Holland (voor de gemeenten Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden) en de gemeente Dordrecht. Op 28 februari 2025 (provincie) en 5 maart 2025 (gemeente Dordrecht) hebben de bevoegde gezagen het besluit genomen om in te stemmen met dit plan van aanpak.

In het kader van het eerste spoor, het juridisch spoor, hebben wij hierop een pro-forma bezwaarschrift ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (hierna GS). Ook de andere samenwerkende randgemeenten Alblasterdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Zwijndrecht, Hoekse Waard, Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem volgden deze lijn. Dit is gedaan om de gemeentelijke belangen zo goed mogelijk te borgen.

Bestuurlijk overleg

Gedurende de looptijd van deze procedure heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de verantwoordelijk gedeputeerde en bestuurders van de samenwerkende randgemeenten. Tijdens dit bestuurlijk overleg zijn afspraken gemaakt waarmee de belangen van de samenwerkende randgemeenten geborgd zijn. De belangrijkste afspraken:

- de provincie is zich voldoende bewust (geworden) van de situatie en de belangen van de samenwerkende randgemeenten. De provincie erkent dat de omliggende gemeenten zich niet altijd serieus genomen en gehoord voelen. Om dit gevoel weg te nemen, neemt de provincie het initiatief om een sessie voor colleges en gemeenteraden van de omliggende gemeenten te organiseren.
- het verbeteren van de onderlinge samenwerking;
- het beter betrekken van DCMR Milieudienst Rijnmond bij de overleggen vanuit hun rol richting Rijnmondgemeenten (naast de rol die Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft voor de Drechtstedengemeenten);
- aansluiten bij het bestuurlijk overleg Drechtsteden;
- meer samenwerking als één overheid aan de bodem van de toekomst;
- gezamenlijk de PFAS-opgave beter in beeld brengen en optrekken richting het Rijk voor ondersteuning (o.a. voor capaciteit en financiën);
- verkennen welke werkzaamheden nodig zijn om beter zicht te krijgen op de PFAS-opgave om bij de eerst volgende SPUK-aanvraag (januari 2026) een gezamenlijke aanvraag te doen voor budget;
- het synchroniseren van de communicatielijnen.

Op basis van deze afspraken hebben we besloten het pro-forma bezwaar in te trekken.

3. Inventarisatie provincie van potentiële PFAS bronnen

Als gevolg van jarenlange productie en gebruik van PFAS zijn bodem en water in Nederland in meer of mindere mate verontreinigd door PFAS. Om een goed beeld te krijgen op welke locaties sprake kan zijn van PFAS-bodemverontreiniging, heeft de provincie Zuid-Holland locaties in beeld gebracht waar in het verleden mogelijk PFAS zijn gebruikt. Deze inventarisatie is in januari 2025 gepubliceerd en hieruit blijkt dat in de provincie circa 1.600 (bedrijfs)locaties zijn waarvoor dit geldt. Op 90 van deze locaties wordt daarbij de kans op bodemverontreiniging als 'zeer groot' ingeschat.

Dat een locatie wordt vermeld wil niet zeggen dat er ook daadwerkelijk PFAS zijn gebruikt. En als die stoffen wel zijn gebruikt, betekent dit niet direct dat sprake is van een risico voor de volksgezondheid en het milieu. Op 24 locaties wordt door de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van PFAS. Voor dit pilotonderzoek wordt in eerste instantie gekeken naar locaties waar de verwachting is dat het gebruik van PFAS mogelijk tot een risico kan leiden. Denk hierbij aan moestuinen, woningen met een tuin, zwembassen en drinkwatervoorzieningen.

Meer informatie over dit onderzoek is te vinden op de website van de provincie:

<https://www.zuid-holland.nl/actueel/nieuws/januari-2025/provincie-zuid-holland-brengt-mogelijke-pfas/>

Aansluiten Ridderkerk bij onderzoek provincie

Tijdens uw raadsvergadering van 23 januari 2025 is de vraag gesteld of Ridderkerk kan aansluiten bij dit onderzoek. Eén van de 24 locaties die in de provincie worden onderzocht is de brandweerkazerne aan de Mr. Troelstrastraat in Ridderkerk. Het onderzoek wordt uitgevoerd door DCMR Milieudienst Rijnmond.

4. Landelijke ontwikkelingen op dossier PFAS

Europees verbod voor PFAS

Nederland werkt momenteel in Europa aan een zo breed mogelijk verbod op PFAS. Nederland heeft samen met Zweden, Noorwegen, Denemarken en Duitsland een voorstel voor een Europees verbod voor PFAS ingediend. Het Europese verbod moet gaan gelden voor de productie, gebruik, verkoop en import van PFAS die in de vele duizenden producten zitten die we elke dag gebruiken.

Rijkscoördinator PFAS/Chemours

Eind 2024 heeft de Rijksoverheid een Rijkscoördinator PFAS aangesteld. Dit is een centraal aanspreekpunt voor gemeenten en de provincie Zuid-Holland over de PFAS-problematiek rondom het bedrijf Chemours. De PFAS-problematiek raakt meerdere beleidsterrein binnen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het beleidsterrein van verschillende andere ministeries. De Rijkscoördinator zal fungeren als interdepartementaal aanspreekpunt.

Alle PFAS geclassificeerd als Zeer Zorgwekkende Stof

Alle PFAS in Nederland staan op de lijst met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dat betekent dat voor al deze stoffen nu een minimalisatieplicht geldt. Bedrijven moeten voorkomen dat ze PFAS uitstoten naar lucht en water. Als dat echt niet mogelijk is, moeten bedrijven de emissie zo veel als mogelijk verminderen. Daarvoor moeten ze eens in de 5 jaar een vermijdings- en reductieplan opstellen.

PFAS is recent als prioritaire stof opgenomen in OSPAR, een verdrag ter bescherming van de Noord-Oost Atlantische Oceaan. Alle aangesloten landen, waaronder Nederland, hebben een verplichting om deze stoffen te minimaliseren. Daarmee worden alle PFAS in Nederland nu bestempeld als ZZS.

Motie ALV VNG: Op weg naar een PFAS-vrije samenleving

De gemeente Dordrecht heeft met een aantal gemeenten een motie ingediend bij de Algemene Leden Vergadering van de VNG op 18 juni 2025. De strekking van de motie is dat de indieners constateren dat PFAS inmiddels wijdverspreid in het milieu aanwezig zijn met gevolgen voor de gezondheid van hun inwoners. Gemeenten worden geconfronteerd met hoge opruimkosten, inwoners met zorgen over hun gezondheid en dienen invulling te geven aan hun zorgplicht voor een veilige en gezonde leefomgeving. De indieners roepen het VNG-bestuur daarom op om zich op nationaal niveau in te zetten voor drie acties/maatregelen:

- 1) Een nationaal verbod op niet-essentiële PFAS omdat het Europese verbod in voorbereiding op zich laat wachten;
- 2) Het opzetten van een interbestuurlijk samenwerkingsverband samen met bedrijven en kennisinstellingen dat na een jaar een plan oplevert voor de uitfasering van PFAS, 'een PFAS-vrije samenleving';
- 3) Structurele financiële middelen voor gemeenten voor het saneren (het opruimen) van PFAS.

De VNG adviseerde om in te stemmen met de motie, omdat deze de positie van de VNG en haar al lopende lobby verstevigd. Ook wij hebben deze motie gesteund. De motie is unaniem aangenomen.

5. Regionale en lokale ontwikkelingen op het dossier PFAS

Toezicht & Handhaving Chemours

Voor het verlenen van de vergunning op het gebied van milieu is de provincie Zuid-Holland verantwoordelijk. Dat betekent dat de provincie ook verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving voor

onder meer de onderwerpen veiligheid, emissie naar de lucht, geluidbelasting, het afvoeren van afval en lozingen van afvalwater via het gemeentelijke riool (indirecte lozingen).

Sinds 2017 voert DCMR in opdracht van de provincie Zuid-Holland taken rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving uit bij de bedrijven Chemours, Delrin (DuPont) en Dow in Dordrecht. Deze bedrijven delen een industrieterrein. Tot 1 juli 2017 werden die taken uitgevoerd door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).

Op de website van DCMR is het actuele nieuws over Chemours te vinden op een dossierpagina. Waaronder bijvoorbeeld ook de stand van zaken over de recent opgelegde sancties na de lozing van de PFAS-stof tetrafluorpropaanzuur (TFPrA). <https://www.dcmr.nl/actueel/dossiers/dossier-chemours-delrin-dupont-en-dow>

Regionale overlegstructuren

Ridderkerk gaat aansluiten bij een bestuurlijke overlegstructuur over PFAS voor alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Dit overleg is aansluitend aan de vergadering van het Algemeen Bestuur van OZHZ. Daarbij sluiten ook de provincie, waterschappen en de drinkwaterleidingbedrijven aan. In dit overleg behandelen OZHZ en de GGD-ZHZ de landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van PFAS, zowel over de milieu- als de gezondheidsaspecten. Ondanks de ligging net buiten het verzorgingsgebied van OZHZ sluit Ridderkerk ook bij dit overleg aan. Op ambtelijk niveau is er een vierwekelijks overleg over deze onderwerpen in dezelfde samenstelling.

Eieren van hobbykippen

In heel Nederland kunnen hobbyeieren veel PFAS bevatten. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM op 60 verschillende locaties. Daarom adviseerde het RIVM in april 2025 om deze eieren niet meer te eten. Hobbyeieren zijn eieren die komen van kippen die als hobby worden gehouden, bijvoorbeeld in achtertuinen, moestuinen en zorg- en kinderboerderijen.

Het RIVM berekende voor 60 locaties in Nederland hoeveel PFAS mensen kunnen binnenkrijgen via hobbyeieren. Deze hoeveelheden vergeleek het RIVM met de gezondheidkundige grenswaarde van PFAS. Op 31 locaties krijgen mensen al meer PFAS binnen dan deze grenswaarde als zij minder dan één ei per week eten. Ook op veel andere locaties zijn hoge concentraties van PFAS in de eieren gevonden.

Commerciële eieren, bijvoorbeeld uit een winkel of van de markt, kunnen wel veilig gegeten worden. Deze eieren zijn altijd voorzien van een stempel en vallen onder het toezicht van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Het advies is om geen eieren zonder stempel te eten.

Zwemwater

De officiële Ridderkerkse zwemwateren worden sinds 2018 onderzocht door het waterschap. In Zuid-Holland is de laatste jaren actief op PFAS in zwemwater gemonitord. Voor het zwemseizoen 2025 en verder in de toekomst zet het waterschap de metingen van de kwaliteit van de zwemwateren voort. Dit gebeurt in de aangewezen zwemwateren, tussen 1 mei en 1 oktober. Op basis van de metingen beoordelen het RIVM en de provincie Zuid-Holland of het verantwoord is om te zwemmen in de verschillende plassen. Op de landelijke zwemwaterwebsite www.zwemwater.nl is alle actuele informatie over de aangewezen zwemlocaties te vinden.

De officiële zwemwateren in Ridderkerk zijn: de Waalboezem (Surfbocht en Plas Wevershoek), de vijver Oosterpark en de zwemplas Woude. Vooralsnog is de kwaliteit van deze wateren voor het komende zwemseizoen wederom in orde bevonden.

6. Afdoening Raadstoezegging 3757

Tijdens uw raadsvergadering van 23 januari 2025 heeft de portefeuillehouder het volgende toegezegd: "Nagegaan wordt of Ridderkerk zich kan aansluiten bij het door de provincie uit te voeren bodemonderzoek." (ID 3757). Dit is nagegaan. Zie voor een nadere toelichting onderwerp 3 in deze brief. Eén van de 24 te onderzoeken locaties is de brandweerkazerne in Ridderkerk.

7. Afdoening Raadstoezegging 3758

Tijdens uw raadsvergadering van 23 januari 2025 heeft de portefeuillehouder ook het volgende toegezegd: "De raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het overleg met Chemours als daartoe de mogelijkheid is. Daarbij worden landelijke en regionale ontwikkelingen meegenomen, als deze relevant zijn." (ID 3758). Met deze brief is invulling gegeven aan de toezegging.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen de raadstoezeggingen met ID 3757 en ID 3758 hiermee als afgedaan.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris,

Mevr. M. Kitselar

de burgemeester,

dhr. C.A. Oosterwijk